

Mgr. Veronika Macková -Disertační práce
Vnímání handicapovaných sportovců, zejména paralympioniků, televizními diváky

Oponentský posudek: Prof. Hana Válková, CSc.

Fakulta sportovních studií, MU v Brně

(obor sportovní psychologie, speciální pedagogika, APA)

26.7. 2020

Zvolené téma je aktuální jak z hlediska dlouhotrvajících diskusí týkajících se inkluze v celoživotním kontextu. Žurnalistická práce v oblasti vnímání „jinakosti“, konkrétně v rámci paralympijského hnutí, by mohla sehrát pozitivní úlohu v oblasti kvality práce médií, ovlivňování veřejného mínění a obecně osvěty, ale i větší pozornosti sportu handicapovaných v komunální i státní politice.

Práce autorky je koncipovaná na cca 110 stranách čistého textu a opírá se o více než 125 zdrojů knižních a časopiseckých a téměř 100 zdrojů internetových z archivů české televize či iDnes. Tento záběr je pro Ph.D práci úctyhodný a svědčí o schopnosti autorky pracovat se zdroji a třídit je, ale také o propojení s její profesní praxí a osobním zájmem o téma. Hlavní titul práce odpovídá obsahu, obecný záměr je podchycen především v kapitole 1, specifická část práce je pak orientována na paralympijské hnutí. Logicky, protože pozornost médií v současnosti je tato oblast pokrývána více než oblasti ostatní (práce pak se snaží nalézt důvody).

Práce je adekvátně strukturovaná, jednotlivá témata na sebe logicky navazují. Úvod je věnován vstupu do problematiky (terminologická vymezení, historický kontext) – bohužel autorka se nevyvarovala drobným nepřesnostem jako např. vývoj chápání paraolympiáda - paralympiáda, vznik paralympiád s datem her v Římě, současné pojetí klasifikace v soutěžích sportovců s tělesným postižením. Na obranu autorky je nutné sdělit, že tyto nepřesnosti se objevují i v literárních pramenech. Také upřesňují, že tematika sportu osob s postižením má velkou odezvu v odborné literatuře výzkumné i didaktické (APAQ, EUJAPA, FEPSAC, IASSID aj.), v oblasti výzkumů žurnalistických je autorčina předložená práce prací ojedinělou. Obecně postrádám, ať už v úvodu nebo v prezentaci cílů (str. 59) jednoznačnou formulaci řešeného problému a předpokládaného přínosu: ovlivnění veřejného mínění – ovlivnění žurnalistů - sledovanost TV či komerční využití? **Prosím o reakci u obhajoby.**

První část práce je věnována teoretickým východiskům sportu osob s postižením s vymezením orientace na sport paralympijský a dále jde k jádru tématu: vztah k prezentaci v médiích a divácké pozornosti televizních zpráv a pořadu paralympijský magazín. Kapitola obsahuje zajímavá témata jak z hlediska žurnalistického, tak z hlediska psycho-sociálního, tj. vnímání zpráv, příběhů a vnímání (tvorby) celebrit, genderových diferencí apod. Z teoretických východisek pak vyplývá **cíl práce**, který se mi zdá poněkud **málo ambiciózní** (cit.: *Disertační práce se snaží zmapovat reakce lidí na prezentaci handicapovaných sportovců, zejména paralympioniků...*). To i proto, že navazujících 6 výzkumných otázek, vhodně formulovaných, cíl upřesňuje a rozšiřuje a autorka ve výzkumné části dílčí témata komparuje (vnímání různými populačními skupinami).

Metodika, užitá ve výzkumu, je adekvátní heuristické strategii práce (semi-strukturovaný rozhovor, focus group). *Heuristická strategie práce* nemůže užít žádné jiné techniky sběru dat než dotazovací, což autorka zvolila správně a řádně zdůvodnila. Užití dotazovací přístupy

odpovídají záměru a reálnou situaci vlastního výzkumu autorky, včetně detailního scénáře realizace dotazování. Chybí mi zdůvodnění – proč a jak autorka volila právě 5 rozdílných skupin a pak jejich participanty (zatím jen informace – znala jsem se s nimi, princip „sněhové koule“). Také není zcela zřejmé, jak se zjistila předchozí „informovanost-neinformovanost“.

Prosím o reakci u obhajoby.

Výsledky (kap. 4 – Analytická část) je zpracována přehledně, odpovídá principům zpracování výsledků v kvalitativních studiích, které mají koncept: teoretický základ, reálná situace a autentický doklad osobních reflexí kurzívou. Struktura reflektuje témata výzkumných otázek, je čtivá a poskytuje zajímavé výsledky.

Kapitola ZÁVĚRY je značně široká a odpovídá spíše diskusi, což je sice zajímavé, ovšem skutečné výsledky a odpovědi na výzkumné otázky jsou tak zamlženy. **Prosím o reakci u obhajoby.** Také mi chybí konkrétní jasné vyjádření shod – rozdílů ve vnímání tématu danými skupinami. **Prosím o reakci u obhajoby.**

Formální stránku zpracování hodnotím dle písemné (papírové) podoby textu. Je bez zásadních prohřešků, vizuálně působí dobře včetně tabulek, grafů, dokumentačních obrázků sportovců (doufám, že vyjádřili souhlas). Z detailních připomínek, které neovlivňují kvalitu textu: Citace v textu : Thomas a Smith, 1999 nebo Thomas & Smith – podle jakého publikačního manuálu, příliš rozsáhlý abstrakt, proč v kap. 1 a 2 jenom jeden pod-bod, když už je rozsáhlá tematicky vymezená úvodní část těchto kapitol? Terminologicky – pro sběr dat byly použito focus group – lépe bylo použito dotazovací metody technikou focus group,

Závěr :

Předloženou práci Mgr. Veroniky Mackové hodnotím jako významný příspěvek z oblasti interdisciplinárního tématu žurnalistiky, kinantropologie a sociální psychologie. Autorka vhodně propojila praktické profesní zkušenosti s teoretickými východisky i osobním entusiasmem a prokázala schopnost samostatné odborné vědecko-výzkumné práce. Doporučuji k obhajobě a k udělení titulu Ph.D v oboru sociálních věd.

Otázky:

- V textu kurzívou tučně.
- Důvody vzniku paralympijského magazínu a vymezení jeho obsahu, zrušení portálu HANDI.
- Názor na glosu: sportovci s méně viditelným handicapem jsou v médiích zvýhodňováni, ovšem v oblasti SP a SO je tomu naopak.

V Olomouci dne 26.7. 2020

Prof. PhDr. Hana Válková, CSc
oponentka